

## **Saksframlegg**

---

Etablering av Mangfoldsråd i Trondheim

Arkivsaksnr.: 07/35415

---

### **Forslag til vedtak:**

1. Trondheim bystyre vedtar å opprette et Mangfoldsråd i Trondheim.
2. Trondheim bystyre vedtar det framlagte forslaget til reglementet for Mangfoldsrådet.
3. Trondheim bystyre vedtar at valg av det første Mangfoldsrådet gjennomføres som beskrevet i saksframlegget.
4. Trondheim bystyre vedtar at Mangfoldsrådet i 2008 får et budsjett på kr. 160.000 til dekning av rådets utgifter. Dette finansieres med de statlige integreringsmidlene kommunen får til sitt bosettings- og integreringsarbeid.

# Trondheim kommune

## Saksutredning:

### 1. SAKEN GJELDER

Forslag om etablering av et Mangfoldsråd i Trondheim, et råd for kontakt-, dialog - og samarbeid mellom kommunen og byens innvandrere.

### 2. BAKGRUNN

Bystyrerepresentant Rita Kumar (Ap) fremmet i bystyremøtet den 14.06.07 en interpellasjon om etablering av et kommunalt mangfoldsråd (vedlegg 1).

Fung. ordfører Knut Fagerbakke (SV) svarte på interpellasjonen (vedlegg 2) og bystyret fattet følgende vedtak:

*” Bystyret sender interpellasjonen, interpellantens forslag og ordførers svar på høring til innvandrersorganisasjoner i Trondheim og andre relevante organisasjoner/aktører, og ber rådmannen komme tilbake med en sak til Bystyret etter at svar på høringen er mottatt. Det tas sikte på at saken behandles i Bystyret senest i januar 2008.”*

### 3. RESULTATET AV HØRINGEN

Høringsbrevet med forslag om etablering av et Mangfoldsråd i Trondheim ble sendt 01.10.07 til høring til 64 foreninger og tjenester. Høringsfristen ble satt til 05.11.07.

Høringsbrevet ble sendt til 43 innvandrereforeninger, 8 trossamfunn, 4 statlige tjenester og 9 humanitære organisasjoner og menneskerettsorganisasjoner, jfr. vedlagte liste (vedlegg 3).

Høringsinstansene ble bedt om synspunkter på følgende:

- generelle synspunkter om etablering av et Mangfoldsråd i Trondheim
- rådets mandat og rolle
- rådets funksjon
- rådets sammensetting

Det har kommet inn 12 høringsuttalelser. En gjennomgang av uttalelsene følger saken som vedlegg (vedlegg 4).

Alle høringsinstansene uttaler seg positivt til opprettelse av et Mangfoldsråd, med unntak av Den katolske kirke i Midt – Norge. De mener at etablering av et Mangfoldsråd ikke uten videre kan oppfylle den uttrykte hensikten. Det er også kommet inn synspunkter på rådets mandat – rolle – funksjon og sammensetting.

### 4. FORMALISERT SAMARBEID MELLOM INNVANDRERE OG OFFENTLIG MYNDIGHETER.

Integrering handler om tilrettelegging og tilpassing for å inkludere innvandrere i samfunnet. I Stortingsmelding nr. 49 (2003 – 2004), *Mangfold gjennom inkludering og deltakelse*, oppfordrer regjeringen lokale og regionale myndigheter til å styrke samarbeidet med innvandrerforeninger på ulike nivåer, og til å tilrettelegge for samarbeid gjennom samarbeidsforum, lokale kontaktutvalg og lignende. I Norge finnes ulike samarbeidsformer mellom myndighetene og innvandrerbefolkningen.

I Norge er det sterke tradisjoner for at frivillige organisasjoner søker innflytelse på offentlig politikk. Innvandrerforeningene utgjør en mulig kanal som innvandrere kan bruke for å bli hørt og påvirke offentlige beslutninger.

Valgdeltakelse og formell representasjon gir imidlertid den største muligheten for direkte innflytelse i det politiske systemet. Etniske minoriteter er fremdeles lite synlige i samfunnets maktposisjoner, og generelt sett er de underrepresentert i politiske organer i forhold til deres andel av befolkningen. Valgforskning viser at innvandrere har en lavere valgdeltakelse enn etniske nordmenn. I lokalvalget i 2003 var det kun en tredjedel av ikke – vestlige innvandrere som deltok

#### 4.1. Samarbeid på nasjonalt nivå.

På statlig hold er det opprettet et Kontaktutvalg mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene (KIM). Kontaktutvalget er et regjeringsoppnevnt utvalg som har to funksjoner:

1. Gi myndighetene råd i saker som angår innvandrere
2. Føre en dialog mellom innvandrere og myndighetene.

Kontaktutvalget består av personer med innvandrerbakgrunn fra ulike regioner i Norge, i tillegg til representanter for sentrale myndigheter, de politiske partiene på Stortinget og Kommunenes Sentralforbund. Kontaktutvalget innehar dialogfunksjonen og er en møteplass for personer med innvandrerbakgrunn, myndighetene og politikere.

Utvalget tar opp prinsipielt viktige saker for innvandrerbefolkningen. I tillegg til utvalgsmøter, legger Kontaktutvalget tilrette for dialog mellom personer med innvandrerbakgrunn, myndigheter og politikere. Dette skjer i form av møter, seminarer og konferanser. Utvalget påvirker den offentlige politikken gjennom møter med den sentrale forvaltningen, høringsuttalelser og gjennom lobbyvirksomhet. De regionale representantene i utvalget arrangerer konferanser og andre aktiviteter i sine regioner.

I tillegg til KIM, er det også etablert en landsomfattende organisasjon, Innvandrenes landsorganisasjon (INLO). INLO er en sammenslutning av innvandrerråd. De arbeider for likestilling mellom innvandrere og nordmenn, og blant innvandrergrupper, uavhengig av kjønn, nasjonalitet, religion, seksuell legning eller politisk overbevisning. INLO har direkte kontakt mot Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Innvandrerrådene er organisert og etablert på forskjellige måter, men har stort sett de samme målene. Rådene arbeider for å bedre kontakten mellom det offentlige Norge og innvandrerbefolkningen. De bidrar til kontakt, samhandling og nettverksbygging mellom personer med innvandrerbakgrunn og resten av befolkningen. Rådene arbeider for å fremme toleranse mellom ulike grupper av befolkningen, motvirke rasisme og diskriminering og å rekruttere flere personer med innvandrerbakgrunn til frivillige organisasjoner

## Trondheim kommune

og frivillig virksomhet.

### 4.2 Samarbeid på fylkeskommunalt og kommunalt nivå

For å oppnå dialog og muligheter til å påvirke kommunale – og fylkeskommunale beslutningsnivåer, er det i Norge etablert forskjellige typer lokale og regionale innvandrerråd.

Disse innvandrerrådene rekrutterer sine medlemmer fra innvandrerforeningene. Norsk institutt for by - og regionforskning har anslått at det finnes ca 1000 innvandrerforeninger i landet. Foreningene er medlemsbasert, og de fleste har mindre enn hundre medlemmer. Foreningene betegner seg først og fremst som kulturelle foreninger, og de mest populære aktivitetene er kulturtiltak, feiring av nasjonale høytider, uformelt samvær og informasjonsarbeid overfor egne medlemmer og det norske samfunnet. Undersøkelsen viser også at foreningene legger stor vekt på å bidra til integrasjon av medlemmene i det norske samfunnet og motvirke rasisme og diskriminering (kilde: NIBR – rapport 2006:14).

Det foreligger ingen samlet oversikt over antallet innvandrerråd i Norge, men det finnes følgende ulike typer innvandrerråd:

- Innvandrerråd på fylkeskommunalt nivå som fungerer som samarbeidsorganer for innvandrerforeningene i et fylke. Eksempler på dette er Sør-Trøndelag Felles Innvandrerråd. Rådene består av innvandrere fra innvandrerforeningene. De fungerer ikke som rådgivende organer overfor lokale politiske myndigheter, slik som for eksempel eldreråd eller andre kommunale råd gjør.
- Innvandrerråd i fylkeskommunal regi. Eksempel på dette er Hedemark innvandrerråd som er oppnevnt av fylkestinget og rådet er tillagt et mandat og gitt spesifikke rettigheter.
- Innvandrerråd utenfor kommunal forvaltning. Dette er råd med representanter fra innvandrerforeninger, men ikke oppnevnt av kommunen.
- Innvandrerråd i kommunal regi. Dette er råd oppnevnt av kommunene. I noen råd er det bare innvandrere som er medlemmer, mens det i andre råd er oppnevnt både innvandrere og representanter fra kommunen (politikere).

Eksempler på innvandrerråd i kommunal regi:

Stavanger har hatt kommunalt innvandrerråd siden 1995.

Kristiansand vedtok i 2005 å opprette innvandrerråd.

Fredrikstad har siden 2002 hatt et flerkulturelt kontaktutvalg.

### 4.3 Innvandrere og innvandrerforeninger i Trondheim kommune

Pr. 01.01.06 hadde 7,2 prosent av innbyggerne i Trondheim innvandrerbakgrunn, og kommunen hadde en innvandrerandel som ligger under landsgjennomsnittet på 8,3 prosent. I absolutte tall hadde Trondheim den femte største innvandrerbefolkningen av kommunene i Norge. Av de 158 600 personene som var bosatt i Trondheim 1. januar 2006, var andelen innvandrere 11 470 personer. 74 prosent av Trondheims innvandrerbefolkning hadde bakgrunn fra ikke-vestlige land.

Med **ikke-vestlige land** menes følgende geografiske områder: Asia med Tyrkia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Øst-Europa. Øst-Europa omfatter følgende land: Albania, Bosnia-Hercegovina, Bulgaria, Estland, Hviterussland, Kroatia, Latvia, Litauen, Makedonia, Moldova, Polen, Romania, Russland, Serbia

## **Trondheim kommune**

og Montenegro, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia, Ukraina og Ungarn

## Trondheim kommune

Innvandrerbefolkningen i Trondheim har bakgrunn fra 148 forskjellige land (pr. 01.01.06). Den største gruppen er Tyrkia med rundt 850 personer, Vietnam (800), Sverige (710), Irak (640), Iran (580), Tyskland (520) og Bosnia- Hercegovina (500). Oversikt over de 20 største nasjonalitetsgruppene følger som vedlegg (vedlegg 5).

Sør – Trøndelag Felles Innvanderråd (STFI) ble etablert i 1986. Styret i STFI har 9 medlemmer. Viktige samarbeidspartnere er blant annet politiet. Rådet forsøker å dempe konflikter og gir råd om forhold som berør innvandrere. Viktige samarbeidspartnere er Integrerings og mangfoldsdirektoratet (IMDI) og Utlendingsdirektoratet (UDI). Rådet ønsker å bli brukt av Trondheim kommune til å delta i beslutningsprosesser i saker som angår innvandrere. Styret i STFI velges på årsmøtet av delegatene fra 22 lokale organisasjoner. Det velges ikke flere representanter fra samme land. Rådet tar opp saker av felles interesse for innvandrerne i Trondheim, og er representert på møter og konferanser. STFI er også ansvarlig for enkelte kulturarrangement, som for eksempel ”Internasjonal søndag”.

I Trondheim finnes det flere innvandrerforeninger enn de som er med i innvanderrådet. Pr. 01.03.06 var det registrert 56 innvandrerforeninger i Trondheim.

I Trondheim blir det avholdt møter mellom den politiske ledelsen/administrative ledelsen og lokale innvandrerforeninger og STFI. Det foreligger imidlertid ingen formelle kontaktpunkter eller fellesarenaer for å etablere relasjoner og kontakt mellom det offentlige Trondheim og innvandrerbefolkningen. Som det fremgår av høringen om etablering av et Mangfoldsråd, var alle innvandrerforeningene som sendte inn svar, positive til at et slikt råd blir etablert.

## 5. ERFARINGER MED ULIKE INNVANDRERRÅD

I 2006 fikk INLO i oppdrag fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet å lage en rapport fra erfaringene med ulike typer innvanderråd. Rapporten ble ferdig i februar 2007. Rapporten viser at det er ulike oppfatninger blant medlemmene i innvanderrådene om hvordan dette arbeidet bør organiseres. INLO konkluderer med følgende råd i tilknytning til organisering av innvanderråd:

- Ved etablering av et innvanderråd må en finne den organisasjonsformen som gjør at rådet best mulig kan ivareta funksjonen som et bindeledd mellom myndighetene og minoritetene, en møteplass for innvandrere og en arena hvor minoritetsbefolkningen kan jobbe mot felles interesser.
- Ved å velge en offisiell modell der medlemmene oppnevnes av kommunestyret, er det mange som mener at rådene vil utvikle seg til å delta mer aktivt i spørsmål knyttet til fordeling av goder og byrder i lokalsamfunnet, dvs. politisk aktivitet.
- Innvanderrådene bør gi minoritetsbefolkningen en stemme inn mot offisielle kanaler i samfunnet, og bør organiseres på samme måte som andre råd oppnevnt av de folkevalgte gjennom paragraf 10 i kommuneloven.
- For at innvandreneres synspunkter skal komme fram i lokalsamfunnet, er det ønskelig med offisielle råd. Innvanderrådene er organisasjoner som skal samle innvandreneres interesser på alle felt og videreføre innvandrerforeningenes behov og synspunkter. Et offisielt råd vil ha en formell vei inn mot de folkevalgte besluttede politiske organene.

## Trondheim kommune

- Ved opprettelsen av offisielle innvandrerråd må en sikre best mulig representativitet og at valgene av representanter skjer på en mest mulig rettferdig og demokratisk måte. Innvandrerforeningene må trekkes aktivt med i prosessen ved valg av representanter.

### 6. VURDERING

For å bedre kontakten mellom Trondheim kommunes ikke – vestlige innvandrere og kommunens myndigheter, vil jeg anbefale at kommunen oppretter et kommunalt råd bestående av representanter fra gruppen ikke – vestlige innbyggere og representanter for kommunens politiske myndigheter. Rådet vil gi byens innvandrere et forum som innvandrere kan bruke til å bli hørt og til å påvirke offentlige beslutninger. Deltakelse i rådet vil også gi medlemmene en innføring og kunnskap om politiske og administrative systemer. Et slikt råd kan likevel ikke erstatte innvandrenes deltakelse i de ordinære politiske beslutningsorganene. På sitt beste kan et slikt råd virke utfyllende, og til en viss grad kompensere for manglende formell politisk representasjon.

Jeg vil anbefale at utvalget ikke får betegnelsen ”innvandrerråd”, da dette begrepet har ulike betydninger, men at utvalget betegnes som ”Mangfoldsrådet i Trondheim”.

Nedenfor følger forslag til reglement for Mangfoldsrådet i Trondheim.

### 7. REGLEMENT FOR MANGFOLDSRÅDET I TRONDHEIM

Stavanger kommune har hatt kommunalt innvandrerråd siden 1995. Jeg har derfor i forslaget til reglement for et Mangfoldsråd i Trondheim, tatt utgangspunkt i reglementet for Innvandrerrådet i Stavanger. I utarbeidelsen av reglementet har jeg også vurdert de innkomne høringsforslagene. Mitt forslag til reglement for Mangfoldsrådet i Trondheim følger saken som vedlegg (vedlegg 6).

Nedenfor følger noen kommentarer til reglementet:

#### Lovverk og saksbehandlingsregler

Mangfoldsrådet er ikke et lovpålagt råd, og oppnevnes derfor av kommunen iht. Kommuneloven § 10.

#### Nominering – valg

En av de største utfordringene ved opprettelse av et Mangfoldsråd er å finne kriterier for utvelgelse av representanter til rådet. Et sentralt spørsmål er hvilke grupperinger innen innvandrerbefolkningen som er *representativ* for befolkningsgruppen. I reglementet foreslår jeg kriterier som gir noen begrensninger knyttet til hvem som kan delta i rådet. Imidlertid tror jeg at vi over tid bør vurdere kriteriene når vi ser om disse ekskluderer grupper som burde vært tatt med i rådet.

Jeg foreslår at Mangfoldsrådet er et kontaktutvalg mellom kommunen og innvandrere som kommer fra ikke – vestlige land. Jeg ser ikke behov for at et slikt råd skal sammensettes av innvandrere fra Vest - Europa, Australia, New Zealand eller USA.

Jeg foreslår at innvandrerne i rådet kommer fra innvandrerforeninger som er registrert og er kvalifisert til å motta driftstilskudd fra Sør – Trøndelag fylkeskommune i samsvar med retningslinjene for tilskudd til drift av lokale innvandrerforeninger (Statsbudsjettet kapittel 651, post 71). I utgangspunktet bør det bare være foreninger som organiserer innvandrere i Trondheim som kan foreslå medlemmer til Mangfoldsrådet.

## Trondheim kommune

Imidlertid er det flere av foreningene som også har medlemmer bosatt i nabokommunene til Trondheim. Jeg vil foreslå at også disse foreningene kan foreslå medlemmer til rådet, men at det bare kan fremmes forslag på medlemmer som er bosatt i Trondheim. Fylkeskommunene forvalter de statlige tilskuddene til drift av innvandrerforeninger i fylket.

Det stilles følgende krav til foreningene for å motta driftstilskudd:

- foreninger der medlemmene kommer fra land utenfor EØS – området, Sveits, USA, Canada, Australia og New Zealand
- det må være en aktiv forening
- antall betalende medlemmer må minimum være 25
- foreningen må ha utarbeidet formål og målsettinger for sin aktivitet
- de må utarbeide årsrapporter og regnskap

Vedlagt følger en oversikt over de innvandrerforeningene som mottok driftstilskudd fra Sør – Trøndelag fylkeskommune i 2007 (vedlegg 7). Det statlige regelverket inneholder også regler om at det ikke kan gis driftsstøtte til flere organisasjoner fra samme nasjonalitet/etnisitet. Dette medfører at foreninger som oppfyller alle andre krav til driftstilskudd, ikke mottar tilskudd fordi det finnes andre foreninger fra samme land. I tillegg er det en del foreninger som oppfyller vilkårene for driftstilskudd, men som ikke søker om tilskudd fordi tilskuddet pr. forening er lavt og at det medfører mye arbeid å søke om tilskuddet. I tillegg til de foreningene som mottar fylkeskommunalt driftstilskudd, finner jeg det derfor korrekt at også andre foreninger som oppfyller kravene for tilskudd, bør være aktuelle som medlemmer i et Mangfoldsråd. Jeg finner det heller ikke korrekt å utestenge foreninger fordi det finnes andre foreninger fra samme land eller med samme etniske bakgrunn.

I tillegg til innvandreforeningene, vil jeg anbefale at Sør – Trøndelag Felles Innvanderråd kan foreslå medlemmer til Mangfoldsrådet.

Jeg foreslår at rådet oppnevnes av bystyret og får 9 medlemmer, 6 innvandrere (bosatt i Trondheim kommune) og 3 politikere fra bystyret. Jeg foreslår videre at Mangfoldsrådet oppnevner en valgkomité som fremmer forslag på medlemmer og varamedlemmer fra innvandrerforeningene.

I en del av høringsuttalelsene kom det fram ønsker om at rådet også skal bestå av representanter fra NAV, politiet, IMDI, UDI og næringslivet. Jeg har vurdert disse synspunktene, men har kommet til at rådet i hvert fall i starten bare bør ha representanter fra innvandrerforeningene og politikere. Først og fremst ser jeg på dette rådet som et rådgivende organ for kommunal virksomhet. Rådet vil imidlertid stå fritt til å kunne invitere inn representanter fra annen offentlig og privat virksomhet for temadiskusjoner eller for å få informasjon

Ved valg av det første Mangfoldsrådet i 2008, vil jeg foreslå at valgprosessen gjennomføres på følgende måte:

- Rådsmannen inviterer aktuelle innvandrerforeninger til et fellesmøte, der hver organisasjon kan stille med en representant.
- På møtet velges en valgkomité på 5 personer som gjennomfører prosessen med å fremme forslag overfor bystyret på aktuelle medlemmer til Mangfoldsrådet.
- Resten av valgprosessen gjennomføres iht. reglementet.



## Trondheim kommune

### Oppgaver

Rådet skal være et samarbeids – og rådgivende organ for kommunen. Det er viktig at rådet får aktuelle saker til uttalelse før de behandles i kommunens besluttende organer. Først og fremst vil det være viktig at rådet behandler kommunens overordnede planer. Rådet må også selv kunne ta opp saker til diskusjon og behandling. I tillegg til å være et samarbeidsorgan for kommunen, er det viktig at rådet har god kontakt med de ulike innvandrereforeningene, avholder møter med disse og bidrar til en god kommunikasjon mellom kommunen og byens innvandrere. Kommunen bør også benytte rådet som et rådgivende organ og ta opp saker med rådet underveis i forberedelsen av politiske saker.

Jeg vil foreslå at det årlig bevilges kr. 160.000.- til dekning av rådets utgifter i forbindelser med møter, kurs, seminarer m.m.(samme nivå som drift av Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne).

Rådmannen i Trondheim, 12.02.2008

Gerhard Dalen  
kommunaldirektør

Espen Johansen  
rådgiver

Vedlegg 7

# Trondheim kommune

## Vedlegg 1

### Interpellasjon til bystyre

#### Samarbeidsorgan mellom lokale politikere og det lokale innvandremiljøet og administrasjonen

##### Ordfører

Innvandrere i Trondheim er en stor gruppe etter hvert. Denne gruppen er mangfoldig og består av arbeidsinnvandrere (fra ikke vestlige og vestlige land), flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Gruppen består av personer som ble bosatt for mange år siden og det er stadig nye som bosettes i kommunen.

Dialog mellom innvandrere og lokale politikere og myndigheter er viktig for å oppnå vellykket integrering. Denne dialogen er viktig både på nasjonalt og lokalt nivå. På nasjonalt nivå er det viktig for utforming av integreringspolitikk og på lokalt nivå er det viktig fordi integreringsarbeidet foregår først og fremst i kommunene. Det er kommunene som skal iverksette tiltakene i praksis. Det vises til st.meld. 49 i denne sammenheng.

Som kjent, Trondheim kommune har ikke en slik mulighet for dialog mellom byens innvandrerbefolkning og politikere. Innvandrerbefolkning berøres av kommunale beslutninger i en rekke saker uten å ha noen form for påvirkning. Det bør derfor vurderes om det kan etableres et dialogforum der politisk nivå, administrasjonen og representanter for innvandremiljøet er representert. Det vises til Lokaldemokratikommisjonen sin andre utredning - Det lokale folkestyret i endring, NOU 2006:7 i denne sammenheng.

Forslagsstilleren mener at det er et viktig tiltak som vil fremme inkludering. I utgangspunktet bør kommunen se på saker som er av felles utfordring for de forskjellige innvandrergruppene og hvordan innvandrere selv kan bidra med medvirkning og positiv dialog. Kommunen har et ansvar både med tanke på brukermedvirkning, informasjonsvirksomhet og veiledning.

Et eventuelt samarbeidsorgan kan ta opp følgende saker:

- Utfordringer i forbindelse med språk, spesielle behov.
- Arbeidsmarkedsspørsmål både for de nye og langtidsledige (personer med minoritetsbakgrunn har mye større ledighet nivå, det er vanskelig å få innpass på arbeidsmarkedet for denne gruppen).
- Boligforhold.
- Forhold foreldre/skole samarbeidet.
- Introduksjonsprogram og tiltak for de nye som kommer til Trondheim.
- Det offentlige tjenestetilbudet til alle minoritetsspråklige - barn og foreldre
- Barnevern.
- Internasjonalt og flerkulturelt samarbeidet

##### Spørsmålet:

Er ordføreren enig i at dialog og medvirkning er viktig og at innvandrere i Trondheim bør også få mulighet til å påvirke sin egen situasjon? Hva vil Ordføreren gjøre for å etablere et samarbeidsorgan med det lokale innvandremiljøet i Trondheim kommune?

##### Forslag:

Bystyret ber rådmann om å legge frem en sak om etablering av et kommunalt mangfoldsråd. Saken skal blant annet innholde forslag til status, rolle, mandat og funksjon til et slikt råd. Saken bes legges frem for bystyret innen 1. juli.

**Rita Kumar Ap**

# Trondheim kommune

## Vedlegg 2

### Ordførerens svar på interpellasjonen

Interpellanten berører et viktig tema for at vi skal få et samfunn der alle har mulighet til å bli hørt og inkludert i viktige beslutninger.

I Trondheim bor det ca. 10.000 innvandrere fra mer enn 100 forskjellige land. Ca. 50% av disse er flyktninger fra såkalte "ikke - vestlige" land. I Trondheim er det registrert 56 innvandrerforeninger og i 1987 ble Sør - Trøndelag Felles Innvandrerråd etablert. Denne organisasjonen fungerer som en paraplyorganisasjon for innvandrerforeningene i fylket, men de fungerer ikke som rådgivende organ overfor politiske myndigheter.

I norske kommuner finnes det ulike eksempler på samarbeidsorganer mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene. Noen steder er det etablert egne innvandrerråd som fungerer som rådgivende organer, samarbeidspartnere og høringsinstanser for lokale myndigheter.

Innvandrere er underrepresentert både i det ordinære organisasjonslivet og i de politiske partiene. Et demokrati er avhengig av at innbyggerne engasjerer seg og er aktive deltakere i samfunnet. Dialog, deltakelse og en offentlig sektor som tilpasser seg det økende kulturelle mangfoldet er viktig for vellykket integrering og for å forhindre segregering og utestegning.

Det er stadig flere innvandrere som blir aktive i de politiske partier, bl.a. er det et økende antall innvandrere i rikspolitikken og i kommunestyrene i de største norske byene. Ideelt skal vi alle ha de samme muligheter og rettigheter.

For å oppnå like rettigheter er det i noen sammenhenger behov for spesielle tiltak. Flyktninger og innvandrere som kommer til Norge har i utgangspunktet de samme rettigheter, muligheter og plikter som den øvrige befolkningen.

For å oppnå reell likestilling så må vi som kommune sette i gang en del tiltak for å gi innføring og opplæring i norske samfunnsforhold. Den enkeltes mulighet til å delta skal styrkes gjennom slike tiltak.

Det er viktig å understreke at innvandrerne selv har et stort ansvar for å bli aktive samfunnsborgere gjennom bl.a. å engasjere seg i foreninger, organisasjoner og i de politiske partiene.

De politiske partiene har et stort ansvar i forhold til å tilrettelegge bedre for en økt rekruttering og integrering av innvandrere. Men det er viktig at også de som ikke er valgbare eller har stemmerett blir ivaretatt.

For å få stemmerett ved kommunevalg og være valgbar må du ha stått innført i folkeregisteret i Norge i tre år før valgdagen og være manntallsført i Trondheim.

I dialogen mellom innvandrere, politikere og ulike offentlige instanser hører politiet naturlig til. Et kommunalt mangfoldsråd må gjenspeile det reelle mangfoldet. Det må ikke bli en arena kun for de velintegre innvandrere i byen vår, og for de som har stemmerett og er valgbare.

Ordføreren vil vektlegge betydningen av dialog med innvandrere og innvandreres organisasjoner. En viktig del av dette er innføring i vårt politiske og administrative system for å skape forståelse og kjennskap til prosesser og saksbehandling.

Ordføreren er derfor av den oppfatning at forslaget fra representanten Kumar bør sendes på høring til innvandrersorganisasjonene i Trondheim før rådmannen legger fram en sak til behandling i Bystyret.

Innvandrere må også bli hørt i saker som er viktig for dem.

På denne bakgrunnen vil jeg foreslå for Bystyret å sende interpellasjonen, interpellantens forslag, ordførers svar og eventuelle andre forslag på høring til innvandrersorganisasjoner i Trondheim og be rådmannen komme tilbake med en sak til Bystyret etter at svar på høringen er mottatt. Det tas sikte på at saken behandles i Bystyret senest i januar 2008.

Svaret anses som avgitt.

# Trondheim kommune

## Vedlegg 3

### HØRINGSINSTANSER

<b>Invandrerforeninger/organisasjoner</b>	
Sør-Trøndelag Felles Innvandrerråd	Kurdistan Fredforening
African Network Resource Centre Elunge Peter Ngoh	Latinamerikanere i Trøndelag v/Rosuara Isaksen
Annai Poopathi Tamilske kultursenter v/Rajan Navaratnarajah	New Meaning
Bosnisk forening	Nigerian Club of Trondheim v/Bonny Okpe
Casa Chile v/Isabel Gomez	Norsk - Tsjetsjensk kulturforening v/Zaur Patsagov
Den iranske kulturforening v/Mehran Yadgari	Perugruppen v/Gaby Mujica
Den vietnamesiske Buddhistiske forening v/Trong Dinh Tran	Phillipine Cultural Org.
Det Kongolesiske Fellesskapet i Tr.lag Mulume Oderhwa	Rainbow Forum
Det Oromiske Samfund co/Rabbina Garba Saba	Sierra Leone/Norway Ass. Bob Kamara
Eelam Tamilar Sangam	Skazka, Den russiske foreningen i Tr.heim
El Salvador kultur- og idrettskomité Gabriel Oseas Quintanilla Barrios	Skazka, Russian Society of Trondheim Tatiana Grønlien
El Salvadoregruppen, Rosa Romero	Somalisk kvinneforening Sadia Jama
Empower Africa Herman Fulakio	Somalisk Velferdsforening
Fillipinsk Forening v/Aniceta Ormberg	Tamilsk Organisasjon (TOTT)
Ghana Democratic Union Daniel Konady	Tanzania Trondheim Club Francis Chagula
Internasjonal kulturkomité (IKKO) Aniceta Ormberg	Thai Buddhistforening i Trondheim Pornipa Isaksen
Internasjonalt senter (IUC)	Tigris klubb Majid Alamere
Irakisk Kvinnegruppe Fatim	Trondheim Tamil Manram
Kulturell og sosial forening for afganske flyktninger	Vietnamesisk Flyktningeforening v/Soung Le Ngoc
Kurdisk Aktivitetssenter v/Dilek Akat	
Kurdisk Informasjonssenter v/Azad Hamad	
Kenya Club	
Kurdisk Kvinnegruppe v/Emel Taspinar	
Kurdistan Aktivitetsenter v/Ahmet Aydilek	

## Trondheim kommune

<b>TROSSAMFUNN</b>	<b>STATLIGE ETATER</b>
Buddhistforbundet	Sør-Trøndelag politidistrikt
Den Katolske Kirke i Midt-Norge	Sør-Trøndelag fylkeskommune
Muslim Society Trondheim	Integrering- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) Midt-Norge
Human – Etisk Forbund	Utlendingsdirektoratet (UDI) region Midt-Norge
Eelam Tamilar Sangam	
Hindu Forening Trondheim	
Pinsemenigheten Betel Trondheim	
Trondheim Baptistmenighet	

<b>HUMANITÆRE-/FRIVILLIGE-OG MENNESKERETTIGHETS-ORGANISASJONER</b>	
Rådgivningsgruppa i Trondheim	
Redd Barna Trondheim	
Amnesty International avd. Trondheim	
FN-sambandet i Norge Trøndelagavd.	
Røde Kors	
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger	
Kirkens Bymisjon i Trondheim	
Norsk Folkehjelp Sanitet Trondheim	
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)	

## **Trondheim kommune**

### **Vedlegg 4.**

## **HØRINGSUTTALELSER**

### **DEL 1 - GENERELLE SYNSPUNKTER OM ETABLERING AV ET MANGFOLDSRÅD**

#### **1- Sør-Trøndelag Felles Innvandreråd (ST-FiR).**

Er veldig positiv til etablering av et Mangfoldsråd i Trondheim. ST-FiR tror byen trenger en slik arena for det voksende antall innbyggere med innvandrerbakgrunn. ST-FiR mener videre at et Mangfoldsråd kan være en god brobygger mellom folk med minoritetsbakgrunn og de etnisk norske.

#### **2- Somalisk velferdsforening i Sør-Trøndelag.**

Etablering av et Mangfoldsråd er viktig for alle, sier foreningen. Rådet må arbeide med innvandrersaker og bygge bro mellom innvandrere og det offentlige. De mener det vil være en fordel å involvere innvandrerforeningene i etablering og gjennomføring av Mangfoldsrådet.

#### **3- Internasjonal kulturkomité (IKKO).**

IKKO uttaler seg også på vegne av Philippine Cultural Organization, Kurdistan Fredsforening, Somalisk ungdomsforening og Vietnamesisk flyktningsforening.

Ser på opprettelsen av et Mangfoldsråd som positivt, spesielt når dette skjer i kommunal regi. Et Mangfoldsråd skal tale innvandreneres sak. Det er viktig for Trondheim med ca. 10.000 innvandrere å ha en arena for dialog mellom denne gruppen, politikere og myndigheter. Rådet kan være med å bedre integreringsarbeidet samt bidra til forebyggende arbeid.

Høringsinstansen foreslår etablering av rådet som en forsøksordning for en periode på 4 år. Etter endt prøveperioden skal ordningen evalueres og vurderes på nytt. Er resultatet positivt, kan en modell med Mangfoldsråd gjøres permanent i likehet med andre råd og utvalg i kommunen.

IKKO har i tillegg til sin egen uttalelse, drøftet opprettelsen av Mangfoldsrådet med Philippine Cultural Organization, Kurdistan Fredsforening, Somalisk ungdomsforening og Vietnamesisk. Alle disse ser også positivt til opprettelsen av et Mangfoldsråd.

#### **4- Kenya Club.**

Ser svært positivt på etablering av et Mangfoldsråd i Trondheim. Kenya Club mener dette kan styrke situasjonen for ikke-vestlige innvandrere i Trondheim, særlig kontakten mellom samarbeidspartnere i saker som berører innvandrere.

#### **5- Human - Etisk Forbund, Trondheim lokallag.**

Ser ikke at temaet i høringen berører forbundets medlemmer i nevneverdig grad og dermed ønsker ikke å delta i et slikt råd. Forbundet ser likevel nytten av et slikt råd i Trondheim.

#### **6- Den katolske kirke i Midt-Norge.**

Den katolske kirke sier at etablering av et Mangfoldsråd ikke uten videre kan oppfylle den uttrykte hensikt. Den beste form for inkludering og integrering finner sted der innvandrere og etniske nordmenn møtes i den aktuelle og konkrete sammenheng de befinner seg. I skole og/eller opplæringssammenheng vil møte mellom det enkelte barn og foreldre være naturlig utgangspunkt. Dersom det er behov for å skaffe bolig, er møtet mellom boligetaten og den enkelte, arena for samarbeid.

## **Trondheim kommune**

Høringsinstansen sier videre at den største utfordringen for Trondheim kommune er medarbeidere som er kvalifisert til å kunne møte og samhandle med innvandrere. Introduksjonsprogrammet er fint, men det utelukker ikke at politikere og tilsatte har behov for å sette seg inn i hvilke behov de som kommer hit har.

### **7- Rådgivningsgruppa i Trondheim.**

Det er viktig at opprettelse av et Mangfoldsråd får en ídemessig forankring i menneskerettighetene, nærmere sagt i Verdenserklæringens artikler 1 og 2 om menneskeverd og likeverd. Videre er det viktig at et slikt råd får referanse i et faglig kompetent og operativt organ.

### **8- Sør-Trøndelag politidistrikt.**

Høringsinstansen stiller seg svært positivt til opprettelse av et Mangfoldsråd. Den viser til gode erfaringer med ulike møtearenaer og faste møtepunkter hvor det har vært åpen og god dialog med innvandrerbefolkningen. Sør-Trøndelag politidistrikt sier videre at alle har mye å tjene på dialogen og ønsker gjerne å delta i et slikt forum, hvor de ser på mangfold i et bredt perspektiv.

### **9- Integrerings-og mangfoldsdirektoratet (IMDI) Midt-Norge.**

Høringsinstansen ser positivt på at politikere i Trondheim kommune vurderer etablering av en møteplass mellom myndigheter, administrasjon og innvandrerbefolkningen.

IMDI viser til Stortingsmelding nr. 49 (2003-2004), Mangfold gjennom inkludering og deltakelse, hvor følgende understrekes;

*... i et demokratisk samfunn skal alle innbyggere ha brukermedvirkning og mulighet til medvirkning i politiske beslutningsprosesser. Et samfunn hvor kun en viss del av befolkningen deltar på maktarenaer kan ikke betraktes å være velfungerende demokratisk samfunn. Det er derfor svært viktig at alle grupper i befolkningen har mulighet til å delta, og faktisk deltar i beslutningsprosesser på ulike nivåer.*

Høringsinstansen sier at det er organisert ulike modeller av innvandrerråd i Norge. Innvandrerrådernes form og funksjon har imidlertid variert, likeså deres innflytelse på beslutningsprosessene i kommunene.

### **10- Utlendingsdirektoratet (UDI), Region Midt-Norge.**

Er positiv til opprettelsen av et råd som skal jobbe for positiv dialog mellom byens innvandrerbefolkning og politikerne hvor målet er medvirkning. Høringsinstansen påpeker imidlertid på at sakspapirene ikke omtaler asylsøkere som målgruppe for Mangfoldsrådet. Det vises til Trondheim kommunes funksjon som vertskommune for et statlig mottak for asylsøkere som kan huse inntil 120 asylsøkere. Dette er en gruppe som også er i kontakt med det kommunale tjenestetilbudet. Etter høringsinstansens vurdering bør også denne gruppens behov være en del av fokuset for et slikt samarbeidsråd.

### **11- Muslim Society.**

Muslim Society er positiv til etablering av et Mangfoldsråd i Trondheim. Selv om høringsinstansen ikke kommer med utdypende synspunkter om saken, mener den likevel at det med rådets mandat, rolle, funksjon og sammensetting er noe som må forhåndsdiskuteres med alle organisasjoner som melder sin interesse. Dette bør skje før de innkommende synspunkter legges frem for bystyret.

## **Trondheim kommune**

### **12- Trondheim Baptistkirke.**

Baptistkirken i Trondheim er en internasjonal menighet med et mangfold av medlemmer fra mange ulike land. Høringsinstansen erkjenner derfor at et Mangfoldsråd kan være et godt og nyttig forum hvor de i felleskap med andre organisasjoner kan fremme integrering og hjelp til asylsøkere og innvandrere som trenger det. Baptistmenigheten ønsker å være representert i et Mangfoldsråd.

## **DEL 2- OPPSUMMERING AV HØRINGSINSTANSENS UTTALELSER PÅ RÅDETS MANDAT OG ROLLE**

Høringsinstansenes uttalelser peker stort sett i samme retning når det gjelder Mangfoldsrådets mandat og rolle. Noen høringsinstanser beskriver mandatet og rollen på et generelt grunnlag, mens andre uttalelser er av mer spesifikk art.

### **GENERELLE UTTALELSER**

Et Mangfoldsråd skal:

- fungere som et aktivt bindeledd/organ mellom innvandrere og myndigheter, og gi råd i saker som angår minoritetsbefolkningen
- ta opp viktige spørsmål som har med arbeid, bolig, utdanning, barnevern og det offentlige tjenestetilbudet og dermed øke treffsikkerheten med kommunale tiltak
- bidra til god dialog og styrke internasjonalt og lokalt flerkulturelt arbeid
- gi innvandrerbefolkningen innflytelse på saker som angår deres levekår
- sikre kunnskap om innvandremiljøene i kommunen
- skape økt forståelse og forebygge konflikter
- fungere som en lærings- og rekrutteringsarena til politikken

### **SPESIFIKKE UTTALELSER**

#### **Somalisk velferdsforening.**

Bedre leksehjelp og støtteundervisning, spesielt i forhold til foreldre uten skolebakgrunn

Etablere rådgivning og meglings for ungdom hvor dette utføres av innvandrere med meglingserfaring.

Etablere et somalisk senter/hus som skal kunne fungere som et informasjonssenter mellom myndighetene og den somaliske befolkningen

#### **Sør-Trøndelag politidistrikt.**

Politistasjonssjefene i Trondheim er i ferd med å få i gang et Politiråd i samarbeid med kommunen. Et Mangfoldsråd i regi av kommunen vil være et godt supplement til deler av det politiet ønsker å ta opp i Politirådet. Et slikt råd kunne kanskje komme frem med en del felles kriterier for hvordan dette arbeidet skal drives i Trondheim, og hvordan ulike etater skal forholde seg til mangfold. Her tenkes da for eksempel på ansettelsespolitikk i ulike etater. Felles kompetansekriterier innenfor dette feltet for alle offentlige ansatte. Rådet må også arbeide med å sikre felles mangfoldforståelse blant alle ansatte.

#### **Internasjonal kulturkomité (IKKO).**

Rådet bør utarbeide årsmelding til bystyret



## **Trondheim kommune**

### **Rådgivningsgruppa i Trondheim.**

Høringsinstansen trekker frem kreativitet og kompetanse i sin uttalelse og understreker viktigheten med at kvaliteter og initiativ ikke avgrenses til den frivillige sektor, men det skjer en integreringsprosess med offentlig og privat sektor. Gjennom slike tiltak skapes virksomhet, felleskap og engasjement, og det skapes arbeidsplasser og etterspørsel.

## **DEL 3- RÅDETS FUNKSJON**

Høringsuttalelsene er av både generell og spesifikk karakter.

### **GENERELLE UTTALELSER**

Et Mangfoldsråd skal:

- være en høringsinstans som tydelig gir synspunkter på alle saker som angår innvandrere, særlig spørsmål knyttet til inkludering, integrering og mangfold
- ha politisk forankring i kommunen
- ha god samarbeidsrelasjon med administrasjonen
- skal jobbe for et mangfoldig Trondheim og stå frem som et samlet beslutningsorgan
- ha gode arbeidsbetingelser for rådsmedlemmer som sekretariat og økonomi
- sikre reell innflytelse
- ha formalisert kontakt/offisielle møteplasser for å nå frem i lokalforvaltningen
- kunne gi ikke-vestlige innvandrere stolthet av å være en del av det norske samfunnet
- kunne iverksette ulike hjelpetiltak for innvandrere med spesielle behov
- ha årlige møter med formannskapet
- være brobygger mellom innvandrere og det norske samfunnet som fremmer mangfold og integrering
- drive forebyggende arbeid
- være et forum for diskusjon om problemstillinger som møter etniske minoriteter
- ha en forebyggende effekt mot diskriminering og etnisk forskjellsbehandling
- være et forum for kompetanse, kunnskap og ressurser som kan komme kommunale tjenester til gode
- sørge for at minoritetsperspektivet blir ivaretatt i kommunen

### **SPESIFIKKE UTTALELSER**

#### **Sør-Trøndelag Felles Innvandrerråd (ST-FiR).**

- delta i den offentlige debatt gjennom media
- ha dialog med andre samarbeidspartnere som NAV, politiet, IMDI, UDI, barnevernstjenesten, frivillige organisasjoner og næringslivet
- tiltaksmidler til rådets aktiviteter som forebyggende ungdomsarbeid, konferanser og lignende
- godtgjøring for møtedeltakelse etter retningslinjer som gjelder andre råd i kommunen
- utgifter knyttet til sekretariat, drift samt tiltaksmidler dekkes av integreringstilskuddet

#### **Kurdistan Fredsforening.**

Halvårig eller årlig møte med formannskapet



## Trondheim kommune

### DEL 4- RÅDETS SAMMENSETTING

Samtlige høringsinstanser som er positive til opprettelsen av Mangfoldsrådet mener at det skal ha en bred representasjon bestående av innvandrerforeninger og lokalpolitikere. Flere nevner spesifikt representasjon fra NAV, politi, IMDI, UDI og næringslivet.

#### SPESIFIKKE UTTALELSER

- Rådgivningsgruppa i Trondheim sier at Mangfoldsrådet bør inkludere eller ha link til andre grupper som er "svakt" integrert, inkludert eller akseptert.
- Kurdistan Fredsforening er konkret i sin vurdering av rådets sammensetting. Høringsinstansen ønsker 6 medlemmer fra innvandrerforeninger og/eller enkeltpersoner med minoritetsbakgrunn. Dersom disse ikke er folkevalgte i bystyret eller formannskapet, skal de velges av innvandrerforeningene.

Rådets medlemmer velges av bystyret i samarbeid med fylkeskommunen, kommunens administrasjon og innvandreres representanter. Leder oppnevnes av bystyret. Nestleder velges av og blant rådets medlemmer. Det skal være mulig at leder og nestleder er folkevalgte politikere i bystyret.

- UDI, Region Midt-Norge foreslår å innlemme asylsøkere som målgruppe for Mangfoldsrådets arbeidsområde, uten å gå nærmere inn på hvordan en slik representasjon for denne gruppen bør skje.
- Internasjonal kulturkomité (IKKO) er konkret i sin vurdering av rådets sammensetting og foreslår følgende:

Totalt 9 medlemmer og 2 varamedlemmer. 6 medlemmer med en vara er fra innvandrerforeninger og/eller enkeltpersoner med minoritetsbakgrunn. De 3 andre, samt ett varamedlem, er folkevalgte politikere fra bystyret/formannskapet.

Rådet velges av bystyret som også oppnevner leder. Nestleder velges av rådets medlemmer.

Medlemmene velges for en periode på 4 år.

For nominering, foreslås samme retningslinjer som gjelder andre råd i kommunen

- Følgende høringsinstanser ønsker konkret samarbeid/representasjon med et eventuelt Mangfoldsråd.:
  - Sør-Trøndelag Felles Innvanderråd (ST-FiR)
  - Sør-Trøndelag politidistrikt
  - Somalisk velferdsforening i Sør-Trøndelag
  - Trondheim Baptistkirke
  - Rådgivningsgruppa i Trondheim

Trondheim 15.11.07

## **Trondheim kommune**

Reza Monajemi

rådgiver ved Kvalifiseringssenteret for innvandrere.

## Trondheim kommune

### Vedlegg 5.

#### Innvandrerbefolkningen i Trondheim og hele landet, første generasjon og etterkommere, etter landbakgrunn. Spesifisert for de 20 største gruppene bosatt i Trondheim

Landbakgrunn	Innvandrerbefolkningen i Trondheim	Andel av innvandrerbefolkningen i Trondheim	Andel første generasjon sinnvandrere i prosent	Andel etterkommere i prosent	Innvandrerbefolkningen i hele landet	Andel bosatt i Trondheim
I alt	11 474	100 %	87 %	13 %	386 699	3,0 %
Tyrkia	851	7 %	71 %	30 %	14 084	6,0 %
Vietnam	803	7 %	67 %	33 %	18 333	4,4 %
Sverige	711	6 %	95 %	6 %	23 489	3,0 %
Irak	637	6 %	86 %	14 %	20 076	3,2 %
Iran	576	5 %	89 %	11 %	14 362	4,0 %
Tyskland	520	5 %	94 %	6 %	12 900	4,0 %
Bosnia-Hercegovina	497	4 %	90 %	11 %	14 822	3,4 %
Somalia	404	4 %	80 %	20 %	18 015	2,2 %
Polen	384	3 %	95 %	5 %	11 864	3,2 %
Russland	360	3 %	94 %	6 %	10 351	3,5 %
Danmark	326	3 %	91 %	9 %	19 179	1,7 %
Afghanistan	275	2 %	94 %	6 %	6 539	4,2 %
Storbritannia	270	2 %	92 %	8 %	11 031	2,4 %
Sri Lanka	248	2 %	69 %	31 %	12 560	2,0 %
Kina	239	2 %	86 %	14 %	5 336	4,5 %
Serbia og Montenegro	217	2 %	86 %	14 %	12 905	1,7 %
Chile	214	2 %	79 %	22 %	7 084	3,0 %
Thailand	201	2 %	100 %	1 %	7 788	2,6 %
USA	187	2 %	96 %	4 %	6 884	2,7 %
India	170	1 %	75 %	25 %	7 154	2,4 %
Andre land	3 384	29 %	91 %	10 %	131 943	2,6 %

Kilde: SSB Befolkningsstatistikk

**Innvandrerbefolkningen** er definert som personer som enten selv har innvandret til Norge og som ikke har norsk bakgrunn (også omtalt som første generasjonsinnvandrere), eller som er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre og som har fire utenlandsfødte besteforeldre (også omtalt som etterkommere).

# Trondheim kommune

## Vedlegg 6

### Forslag til reglement for Mangfoldsrådet i Trondheim

Vedtatt av Trondheim bystyre i møte ....., sak .....

#### § 1 Lovverk og saksbehandlingsregler

Mangfoldsrådet er opprettet av Trondheim bystyre iht. Kommuneloven §10.

Når ikke annet er bestemt i medhold av lov, gjelder Kommuneloven, Forvaltningsloven, Offentlighetsloven og saksbehandlingsregler i folkevalgte organer for Mangfoldsrådets virksomhet.

Rådet er et samarbeids- og rådgivende organ for kommunen, og rådet ligger utenfor den ordinære kommunale nemndstrukturen.

#### § 2 Valg og sammensetning av rådet

Mangfoldsrådets medlemmer oppnevnes av bystyret. Reglene om forholdstallsvalg i §§ 36 og 37 i kommuneloven gjelder ikke ved valg av representanter i Mangfoldsrådet. Ved valg av medlemmer skal det tas hensyn til likestilling mellom kjønnene (40% - regelen). Bystyret oppnevner leder og nestleder. Oppnevning av medlemmene i rådet gjelder for valgperioden. Opprykk og nyvalg foregår i samsvar med kommunelovens § 16, nr. 3 og 4.

Rådet består av 9 medlemmer med varamedlemmer som oppnevnes av bystyret. Disse fordeles slik: 6 medlemmer fra innvandrereforeninger fra ikke – vestlige land (bosatt i Trondheim kommune) og 3 folkevalgte fra medlemmene i bystyret.

Med ikke – vestlige land menes land fra følgende geografiske områder: Asia med Tyrkia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Øst-Europa. Øst-Europa omfatter følgende land: Albania, Bosnia-Hercegovina, Bulgaria, Estland, Hviterussland, Kroatia, Latvia, Litauen, Makedonia, Moldova, Polen, Romania, Russland, Serbia og Montenegro, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia, Ukraina og Ungarn

Følgene foreninger/organisasjoner kan fremme forslag om medlemmer i rådet:

- Innvandrereforeninger som er registrert og kvalifisert til å motta driftstilskudd fra Sør – Trøndelag fylkeskommune i samsvar med retningslinjene for tilskudd til drift av lokale innvandrereforeninger, og der de fleste medlemmene er bosatt i Trondheim kommune.
- Innvandrereforeninger som ikke mottar fylkeskommunalt driftstilskudd, eller ikke har søkt om tilskudd, men som oppfyller kriteriene for fylkeskommunalt driftstilskudd og der de fleste medlemmene er bosatt i Trondheim kommune. Flere foreninger fra samme land/etnisk gruppering kan oppnevne medlemmer til rådet.
- Sør – Trøndelag Felles Innvandrerråd .

Registrerte tros- og livssynsamfunn kan ikke delta i Mangfoldsrådet.

Foran hver valgperiode oppnevner Mangfoldsrådet en valgkomité på 3 medlemmer. 1 av medlemmene skal være medlem av Mangfoldsrådet og 2 medlemmer velges fra byens innvandrereforeninger.

## **Trondheim kommune**

Valgkomiteen tilskriver de aktuelle innvandrerforeningene og Sør – Trøndelag Felles Innvanderråd, og ber om forslag til kandidater til Mangfoldsrådet. Valgprosessen gjøres kjent i pressen og på kommunens nettside. Foreningene får en frist på 6 uker til skriftlig å foreslå minst to kandidater hver. Begge kjønn skal være representert. Valgkomiteen fremmer forslag om medlemmer og varamedlemmer. Rådet skal ha en bred sammensetning i forhold til nasjonalitet, botid i Norge, alder m.m.

Rådmannen har observatørstatus i rådet og oppnevner 3 representanter fra områdene: oppvekst og utdanning, helse- og velferdstjenester og kultur. Administrasjonens representanter har møteplikt og talerett. Rådet kan be om informasjon og orienteringer fra aktuelle tjenesteområder i kommunen.

### **§ 3 Underutvalg**

Rådet kan oppnevne et arbeidsutvalg med oppgaver og myndighet iht. kommunelovens § 10.4.

### **§ 4 Oppgaver**

Mangfoldsrådet:

- skal arbeide etter målsetting om full deltagelse og likestilling i samfunnet.
- skal fungere som et bindeledd mellom innvandrere og kommunen
- er et rådgivende organ for kommunen.
- skal behandle saker som gjelder levekårene for innvandrere
- kan selv ta opp saker som angår innvandrere i kommunen.
- skal drive informasjonsarbeid overfor innvandrere i kommunen.
- skal utarbeide årsmelding som sendes bystyret og aktuelle innvandrerforeninger.

Uttalelser fra rådet skal følge saksdokumentene til det kommunale organet som endelig avgjør saken.

Rådet skal ikke behandle saker som gjelder enkeltpersoner.

Rådet skal holdes orientert om aktuelle saker knyttet til innvandrere som er under arbeid i kommunen, og rådmannen skal samarbeide med rådet om saker av spesiell interesse for innvandrere som de skal ha/har til behandling.

Mangfoldsrådet har avgjørelsesmyndighet for de midler som innvilges særskilt til rådets disposisjon.

### **§ 5 Innkalling**

Mangfoldsrådet holder møter etter en oppsatt plan, eller når lederen finner det påkrevd eller når 2 av medlemmene krever det. Det skal minimum avholdes 4 møter pr. år. Møteinnkallingen skal inneholde tid og sted for møtet, innholdsfortegnelse over de saker som skal behandles. Innkalling og saksdokumenter sendes medlemmer, varamedlemmer 7 dager før møtedagen. Innkalling og saksdokumenter er offentlige så langt det ikke er gjort unntak i lov eller i medhold av lov og gjøres kjent for offentligheten på høvelig måte.

### **§ 6 Forfall**

Mangfoldsrådets medlemmer plikter å delta i møter, med mindre det foreligger gyldig forfall. Ved eventuelle forfall skal varamedlem innkalles.

## **Trondheim kommune**

### **§ 7 Åpne møter**

Mangfoldsrådets møter er åpne for publikum og presse, med mindre det gjelder saker som er underlagt taushetsplikt, eller hvor andre personvern tilsier det. Rådet kan vedta å behandle en sak for lukkede dører når tungtveiende private eller offentlige interesser tilsier det. Det må ikke gis opplysninger om det ordskifte som har funnet sted i behandling av en sak unntatt offentlighet.

### **§ 8 Åpning av møte**

Mangfoldsrådets leder er møteleder. Ved forfall fungerer nestleder som møteleder.

Dersom også nestleder har forfall, velges det av og blant rådets medlemmer en møteleder. Det medlem er valgt som får flest stemmer. Hvis flere får samme stemmetall, avgjøres valget ved loddtrekning.

### **§ 9 Rekkefølge og form for behandling av sakene**

Sakene behandles i den rekkefølge de er oppført i innkallelsen til møtet. Mangfoldsrådet kan vedta en annen rekkefølge. Rådet kan vedta å utsette behandling av en sak. Det kan også treffes vedtak i en sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke lederen eller 1/3 av de møtende motsetter seg dette. Lederen refererer sakene og viser til den innstilling som foreligger i hver sak. Er det kommet inn nye dokumenter i en sak etter saksdokumenter er utsendt, skal disse gjøres kjent.

### **§ 10 Avstemming**

Rådet er beslutningsdyktig når minst 5 medlemmer/varamedlemmer er til stede. Vedtakene avgjøres ved alminnelig stemmeflertall. I tilfelle stemmelikhet, har leder dobbeltstemme.

Referat fra rådets møter sendes til samtlige medlemmer og varamedlemmer. Møteinnkallinger og protokoller publiseres på internett.

### **§ 11 Sekretariat**

Rådet er administrativt tilknyttet kommunen ved Bystyresekretariatet

### **§ 12 Godtgjøring**

Godtgjøring tilstås etter reglene for folkevalgtes arbeidsvilkår.



## Trondheim kommune

### Vedlegg 7

#### INNVANDRERFORENINGER FRA IKKE – VESTLIGE LAND SOM MOTTOK DRIFTSTILSKUDD FRA SØR – TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE I 2007.

	Organisasjoner	Antall medlemmer
1	Sør-Tr.Felles Innvandreerråd (paraplyorganisasjon)	23
2	Tamilsk Organisasjon Trondheim (TOT)	44
3	Filipino Society Tr.lag	72 fam.
4	Philippine Cultural Organization	70
5	Saraj Kultur forening	50
6	Nigerian Club of Trondheim	40
7	Somalisk Studentforening i Trondheim	25
8	Eelam Tamilar Sangam	75
9	Kurdistan fredsforening	213
10	Skazka, russisk forening	50
11	Mesopotamia	58
12	Institut Sevdaha v/Ferie Talic, Bosnisk	176
13	Rainbow Forum	32
14	Annai Poopathi Tamilsk kultursenterssocioation of Liberians	60
15	Tigrisklubb Irak	33
16	Bosnisk forening	110
17	Ghanaians Association	38
18	Somalisk velferdsforening	97
19	Vietnamesisk Flyktningeforening Tr.h.	480
20	Association of Liberians	215
21	Indian Cultural Association	41
22	Tanzania Trondheim Club(dels student)	36

Totalt er det registrert ca. 2300 medlemmer i disse foreningene.